Algemene beschouwingen begroting 2027

Voorzitter, collega's in de raad en inwoners van onze stad,

Namens PRO Assen spreek ik vandaag over de begroting voor komend jaar vanuit een gevoel dat ons allemaal verbindt: trots op Assen.

Trots op onze stad, op de mensen die hier wonen, werken en ondernemen, en op de maatschappelijke organisaties en vrijwilligers die iedere dag het verschil maken. Wij geloven dat er veel mogelijk is wanneer inwoners, organisaties en gemeente elkaar weten te vinden. Samen kunnen we bouwen aan een stad die sociaal, groen, ondernemend en toekomstgericht is.

Voorzitter, Assen kent een lange traditie als sociale stad.

Fijn en betaalbaar wonen, ruimte en toegankelijkheid voor elke inwoner, ook die uit de Oekraine en in ons AZC, een helder armoedebeleid en een sterk sociaal domein. Daar mogen we trots op zijn.

In de komende jaren zal het misschien wel spannend worden om hier aandacht voor te houden en nog socialer en toegankelijker te worden. De begroting voor komende jaar is dan wel sluitend, maar de financiële tekorten lopen op. We gaan komend jaar zoeken naar extra inkomsten om onze ambities en verantwoordelijkheden te blijven waarmaken.

Tegelijkertijd krijgen we hoopvolle signalen vanuit het kabinet: de adviezen van de commissie-Van Ark lijken toch te worden overgenomen. En dat juichen we toe: want goede jeugdzorg vraagt om voldoende middelen, niet incidenteel maar structureel.

In het sociaal domein zien we positieve ontwikkelingen rond buurtkracht en naoberschap. Inwoners nemen initiatief, kijken naar elkaar om en bouwen aan sterke buurten. Dat is waardevol en verdient ondersteuning. Maar laat helder zijn: betrokken inwoners en vrijwilligers kunnen veel, maar zij kunnen geen vervanging zijn voor professionele zorg.

PRO Assen pleit er daarom voor om te stoppen met het verder bezuinigen op het sociaal domein. Juist daar ligt de basis voor meedoen, welzijn en vertrouwen. Investeren in preventie en ontmoeting kan grotere problemen voorkomen, maar daarvoor moeten voorzieningen wel toegankelijk en beschikbaar blijven.

Wij hebben ruimte gevonden in het armoedebeleid, vooral voor gezinnen en kinderen. Niemand mag worden uitgesloten van sport, school, cultuur of een gezonde start. Tegelijkertijd maken wij ons zorgen over de aanpak van jongerenarmoede en energiearmoede. Jongeren krijgen een valse start als ze jong in schulden terecht komen en de oorzaken voor deze problematiek zijn nog ongrijpbaar. En met de gestegen gasprijzen blijft het voor veel huishoudens spannend, ook gezinnen die het tot nu toe wel goed hebben gered om rond te komen.

Daarom vragen wij het college om extra aandacht voor de toenemende armoede onder jongeren en zien we uit naar gerichte oplossingen die kunnen bijdragen aan een betere toekomst voor onze jeugd.

Ook vragen we ons af of het beleid rond het voorkomen van energiearmoede voor de komende winter voldoende is geborgd. Zijn nationale en lokale regelingen eenvoudig vindbaar en toegankelijk? Investeren we genoeg in lokale duurzame opwek en opslag van energie, zodat Assen minder afhankelijk wordt en we minder last hebben van schommelingen in prijs en aanbod?

Jongeren zijn niet alleen een zorg, maar ook de toekomst van Assen. Zij zijn daarnaast vandaag al inwoners, initiatiefnemers en gesprekspartners. Geef hen ruimte en neem hen serieus. Hoe zorgen we ervoor dat jongeren in iedere wijk structureel worden bereikt? Hoe ondersteunen we het jongerenpanel en jongeren die zelf actief willen bijdragen? Het TOP-idee kan een mooie impuls zijn, maar is alleen voldoende als het onderdeel is van een bredere en blijvende aanpak

Voorzitter, Assen is ook een ondernemende stad,

met de Veiligheidscampus en binnenkort ook Health Park Assen, steken we onze nek uit om te laten zien dat onderwijs en ondernemen hand in hand gaan. Daarnaast geven we invulling aan twee van de grote opgaven waar we als land voor staan: weerbaarheid en toegankelijkheid van zorg.

In onze binnenstad zien we vooruitgang, de straten worden groener en levendiger. Maar wij balen ook van de leegstand, laten we dit als kans benutten om te experimenteren. Wij steunen invullingen zoals een artistieke broedplaats die ruimte geeft aan creativiteit, of een plek voor startende ondernemers die de binnenstad nieuwe energie kunnen geven. De stad moet imers blijven bruisen.

Bij de ontwikkeling van het centrum hoort wat PRO Assen betreft ook vergroening. Nog meer bomen, planten en schaduw maken de binnenstad aantrekkelijker én helpen hittestress voorkomen. Een fraaie en levendige binnenstad is dus niet alleen een economische opgave, maar ook een sociale en klimaatbestendige.

Groen, maar wel veilig. De provincie Drenthe heeft een kwaliteit die we moeten koesteren: de duisternis. Niet overal hoeft het licht maximaal aan, maar op plekken waar mensen lopen, fietsen of elkaar ontmoeten, moet de verlichting passend en betrouwbaar zijn.

Voorzitter, We zijn trots op onze groene stad.

Niet voor niets vieren we komend jaar het winnen van de Green Leaf award. We pakken komend jaar de kans om met trots onze groene stad aan Europa te tonen. Om die beweging vast te houden, is een uitvoeringsprogramma voor de Groenvisie nodig, met een herkenbaar budget. We roepen het college op om hier voortvarend mee aan de slag te gaan. Want ambities kunnen op papier wel mooi bloeien, bomen hebben toch liever echte grond.

De afgelopen zomer hebben we allemaal de gevolgen van klimaatverandering gevoeld, de komende jaren zal dit effect nog toenemen. Wij roepen in een amendement op om de problemen die inwoners in te warme woningen hebben ervaren, op te lossen. Als gemeente moeten we zorgdragen voor voldoende plaatsen om aan de warmte te ontsnappen. (*amendement voorlezen*)

Een groene stad biedt bovendien ruimte voor behoud van biodiversiteit. Dit vraagt om een daarbij passend maai en onderhoudsbeleid. Ook de houdbaarheid van kinderboerderijen zonder structureel gemeentebudget vraagt aandacht. Deze plekken zijn belangrijk voor ontmoeting, educatie en contact met dieren, maar dierenwelzijn blijft daarbij een aandachtspunt. Zonder een stabiele financiële basis is het onzeker of die maatschappelijke waarde duurzaam kan worden behouden en dierenwelzijn gewaarborgd kan worden.

Daarnaast lopen beleidsnotities, zoals over dierenwelzijn en taalvaardigheid, af en is in de begroting onvoldoende zichtbaar hoe opvolging wordt geregeld. Goed beleid begint niet ieder jaar opnieuw, maar bouwt voort op wat werkt.

Voorzitter, wij zien Assen graag als een toekomstbestendige stad.

De woningbouwplannen en stadsontwikkelingen bieden toekomstperspectief voor Assen. Assen heeft in de Asser ambitie agenda uitgesproken een bruisende studentenstad te willen zijn. Hoe we dat gaan bereiken is een stuk minder duidelijk.

Daarom dienen wij een motie in voor een concreet plan voor jongerenhuisvesting. Wij roepen op om in de nabije toekomst studentenhuisvesting te realiseren en om met onderwijsinstellingen en andere partners tot een meerjarenplan te komen. (motie *voor laten lezen*)

Ook de gemeentelijke organisatie staat voor een grote opgave. Met minder mensen meer doen kan alleen wanneer we zorgvuldig omgaan met kennis, capaciteit en prioriteiten. Wij zien daarom kansen voor meer traineeships en andere vormen van instroom voor jonge professionals. Dat biedt jonge mensen perspectief en helpt tegelijk om kennis over te dragen voor de aankomende pensioengolf.

Assen is een weerbare stad, maar moet dit ook blijven. Een weerbare stad werkt aan digitale veiligheid. Daar zien we nog aandachtspunten waar we komend jaar op terug zullen komen.

Voorzitter,

Met vertrouwen in elkaar, met oog voor de kwetsbaarste inwoners en met de moed om noodzakelijke keuzes te maken, kunnen we Assen verder brengen. Een sociale, groene, ondernemende en toekomstbestendige stad. Daar mogen we trots op zijn. En daar nemen wij graag verantwoordelijkheid voor.

Dank u wel.